

Monitorowanie

2020/2021 – Arkusz monitorowania uwzględniania zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów w procesie kształcenia

Monitorowaniem należy objąć łącznie 5% publicznych i niepublicznych: szkół podstawowych dla młodzieży, liceów ogólnokształcących dla młodzieży, techników i branżowych szkół I stopnia, każdego rodzaju (ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych) oraz szkół specjalnych przysposabiających do pracy.

Termin monitorowania: październik 2020 r. – marzec 2021 r.

Informacje o monitorowanej szkole:

nazwa szkoły	
typ i rodzaj szkoły (podstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, branżowa szkoła I stopnia – ogólnodostępna, integracyjna, specjalna; szkoła specjalna przysposabiająca do pracy)	
miejsowość	
ulica	
numer	
kod pocztowy	
urząd pocztowy	
telefon	
fax	
strona www	
REGON	
łącznie liczba uczniów	

Informacje:

Numer ankiety:	
Data przeprowadzenia monitorowania:	Kliknij tutaj, aby wprowadzić datę.

Wyniki ankiety

Część dla wizytatora

Imię i nazwisko	
Czy wprowadzono zmiany w arkuszu?	☐ tak ☐ nie
Opis wprowadzonych zmian	

2020/2021 – Arkusz monitorowania uwzględniania zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów w procesie kształcenia

1. Jednostka systemu oświaty objęta monitorowaniem

publiczna szkoła podstawowa ogólnodostępna

- publiczna szkoła podstawowa ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi
- publiczna szkoła podstawowa ogólnodostępna z oddziałami specjalnymi
- publiczna szkoła podstawowa ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi
- publiczna szkoła podstawowa integracyjna
- publiczna szkoła podstawowa specjalna
- niepubliczna szkoła podstawowa ogólnodostępna
- niepubliczna szkoła podstawowa ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi
- niepubliczna szkoła podstawowa ogólnodostępna z oddziałami specjalnymi
- niepubliczna szkoła podstawowa ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi
- niepubliczna szkoła podstawowa integracyjna
- niepubliczna szkoła podstawowa specjalna
- publiczne liceum ogólnokształcące ogólnodostępne
- publiczne liceum ogólnokształcące ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi
- publiczne liceum ogólnokształcące ogólnodostępne z oddziałami specjalnymi
- publiczne liceum ogólnokształcące ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi
- publiczne liceum integracyjne
- publiczne liceum specjalne
- niepubliczne liceum ogólnokształcące ogólnodostępne
- niepubliczne liceum ogólnokształcące ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi
- niepubliczne liceum ogólnokształcące ogólnodostępne z oddziałami specjalnymi
- niepubliczne liceum ogólnokształcące ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi
- niepubliczne liceum integracyjne
- niepubliczne liceum specjalne
- publiczne technikum ogólnodostępne
- publiczne technikum ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi
- publiczne technikum ogólnodostępne z oddziałami specjalnymi
- publiczne technikum ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi
- publiczne technikum integracyjne
- publiczne technikum specjalne
- niepubliczne technikum ogólnodostępne
- niepubliczne technikum ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi
- niepubliczne technikum ogólnodostępne z oddziałami specjalnymi
- niepubliczne technikum ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi
- niepubliczne technikum integracyjne
- niepubliczne technikum specjalne
- publiczna branżowa szkoła I stopnia ogólnodostępna
- publiczna branżowa szkoła I stopnia ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi
- publiczna branżowa szkoła I stopnia ogólnodostępna z oddziałami specjalnymi
- publiczna branżowa szkoła I stopnia ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi
- publiczna branżowa szkoła I stopnia integracyjna
- publiczna branżowa szkoła I stopnia specjalna
- niepubliczna branżowa szkoła I stopnia ogólnodostępna
- niepubliczna branżowa szkoła I stopnia ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi
- niepubliczna branżowa szkoła I stopnia ogólnodostępna z oddziałami specjalnymi
- niepubliczna branżowa szkoła I stopnia ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi
- niepubliczna branżowa szkoła I stopnia integracyjna
- niepubliczna branżowa szkoła I stopnia specjalna

- publiczna szkoła specjalna przysposabiająca do pracy
- niepubliczna szkoła specjalna przysposabiająca do pracy

Celem monitorowania jest zbadanie, jak w praktyce szkolnej uwzględniane są zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów, jak również zidentyfikowanie trudności i wyzwań w tym zakresie. Wyniki monitorowania zostaną wykorzystane do przygotowania działań wspierających nauczycieli (np. szkolenia, poradniki metodyczne) oraz promujących dobre praktyki i innowacyjne rozwiązania.

2. Dane dotyczące szkoły – rok szkolny 2019/2020

1. Liczba uczniów w szkole: .....
2. Liczba etatów nauczycieli w szkole: .....
3. Liczba etatów poszczególnych specjalistów zatrudnionych w szkole:
  - pedagog (w tym pedagog szkolny, pedagog specjalny) - .....
  - psycholog – .....
  - logopeda – .....
  - doradca zawodowy - .....
  - terapeuta pedagogiczny - .....
  - fizjoterapeuta/rehabilitant ruchowy - .....
  - inni (łącznie) - .....
4. Liczba uczniów posiadających orzeczenie:
  - o potrzebie indywidualnego nauczania dla uczniów, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły: .....
  - o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnościami (wszystkie rodzaje niepełnosprawności łącznie): .....
  - o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym: .....
  - o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów niedostosowanych społecznie: .....
  - o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu głębokim: .....
5. Liczba uczniów posiadających opinię wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną: .....
6. Liczba uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną nieposiadających orzeczenia lub opinii (na podstawie rozpoznania dokonanego w szkole): .....

Obszar 1: Rozumienie i rozpoznawanie zróżnicowania potrzeb edukacyjnych uczniów

7. Kto spośród osób wymienionych poniżej jest włączany w rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych i możliwości uczniów w Państwa szkole? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź).
  - uczniowie
  - rodzice ucznia
  - dyrektor szkoły
  - nauczyciele
  - specjaliści

- pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania
  - higienistka szkolna
  - pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej
  - asystent edukacji romskiej
  - pomoc nauczyciela
  - pracownicy socjalni
  - asystenci rodziny
  - kuratorzy sądowi
  - pracownicy organizacji pozarządowych działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży
  - pracownicy innych instytucji lub podmiotów działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
8. Czy w dostarczanych do szkoły orzeczeniach i opiniach brakuje istotnych według Państwa informacji?
- nie - przejdź do pytania numer 10
  - tak - przejdź do pytania numer 9.
9. Jakich informacji brakuje? *(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)*
- dotyczących diagnozy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
    - o potencjale rozwojowym i mocnych stronach ucznia
    - o deficytach i trudnościach ucznia
    - o przyczynach występujących deficytów i trudności
    - o występujących w środowisku nauczania i wychowania barierach i ograniczeniach utrudniających funkcjonowanie ucznia
  - dotyczących zaleceń:
    - jasnego sformułowania celów rozwojowych i terapeutycznych
    - określenia form wsparcia ucznia, w tym zajęć rewalidacyjnych i z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej
    - informacji dla poszczególnych nauczycieli dotyczących form, sposobów i metod pracy oraz potrzebnych dostosowań
    - informacji o warunkach uczenia się, jakie należy stworzyć uczniowi w czasie bieżącej pracy
    - informacji o sprzęcie i pomocach dydaktycznych, jakie uczeń powinien mieć zapewnione w szkole
    - informacji o potrzebie zatrudnienia dodatkowej kadry
    - informacji o zakresie współpracy z rodziną
    - wskazówek do oceny efektywności udzielanego wsparcia
    - informacji dotyczących dotychczasowego przebiegu wsparcia (co się sprawdziło, a co nie przyniosło rezultatów).
10. W jaki sposób nauczyciele rozpoznają potrzeby edukacyjne uczniów? Proszę określić, w jakim stopniu poniższe twierdzenia odnoszą się do kierowanej przez Panią/Pana szkoły:
- Nauczyciele obserwują i analizują, w jaki sposób uczniowie radzą sobie z zadaniami podczas lekcji oraz zadaniami domowymi.
    - zupełnie nieadekwatne
    - raczej nieadekwatne
    - raczej adekwatne
    - w pełni adekwatne

- Nauczyciele analizują postępy uczniów i określają czynniki wpływające na osiągnięcia uczniów (lub ich brak).
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

- Nauczyciele obserwują i analizują zachowania i reakcje uczniów w różnych sytuacjach szkolnych (przerwy, współpraca z rówieśnikami, wycieczki, praca podczas zajęć prowadzonych przez różnych nauczycieli, itp.).
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

- Nauczyciele analizują skuteczność stosowanych przez siebie metod nauczania i form pracy zarówno w odniesieniu do grupy, jak i danego ucznia.
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

- Nauczyciele analizują użyteczność stosowanych pomocy dydaktycznych w odniesieniu zarówno do grupy, jak i danego ucznia.
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

- Nauczyciele stosują narzędzia psychometryczne (np. skale obserwacyjne, wystandaryzowane testy kompetencji).
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

- Nauczyciele zbierają informacje od rodziców na temat potrzeb i możliwości ich dzieci, np. w zakresie związanym z przygotowaniem się do lekcji, odrabianiem zadań domowych, przygotowaniem do kartkówek i sprawdzianów.
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

- Nauczyciele zbierają od samych uczniów informacje dotyczące doświadczanych trudności i sposobów ich przezwyciężania.
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

- Nauczyciele identyfikują i analizują czynniki środowiskowe, które mogą mieć wpływ na pogłębianie lub niwelowanie trudności.
- zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
11. Jak często nauczyciele dokonują wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego?
- rzadziej niż raz w roku szkolnym
  - raz w roku szkolnym
  - raz w semestrze
  - częściej niż raz w semestrze
12. Jak często nauczyciele dokonują rozpoznawania potrzeb edukacyjnych uczniów nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego? (pytanie nie dotyczy szkół specjalnych)
- rzadziej niż raz w roku szkolnym
  - raz w roku szkolnym
  - raz w semestrze
  - częściej niż raz w semestrze
13. Czy w roku szkolnym 2019/2020 nauczyciele uczestniczyli w formach doskonalenia dotyczących zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów?
- Proszę zsumować liczbę osób, które uczestniczyły w danej formie doskonalenia z uwzględnieniem liczby form doskonalenia. (np. w przypadku gdy 1 nauczyciel uczestniczył w 3 formach doskonalenia [$1 \times 3 = 3$] oraz 5 nauczycieli uczestniczyło w tej samej formie doskonalenia [$5 \times 1 = 5$], należy wpisać wynik 8 [$3 + 5 = 8$])
- mniej niż 5
  - 5-10
  - 11-20
  - 21-40
  - powyżej 40
14. Czy w roku szkolnym 2019/2020 specjaliści uczestniczyli w formach doskonalenia dotyczących zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów?
- Proszę zsumować liczbę osób, które uczestniczyły w danej formie doskonalenia z uwzględnieniem liczby form doskonalenia. (np. w przypadku gdy 1 specjalista uczestniczył w 3 formach doskonalenia [$1 \times 3 = 3$] oraz 5 specjalistów uczestniczyło w tej samej formie doskonalenia [$5 \times 1 = 5$], należy wpisać wynik 8 [$3 + 5 = 8$]).
- mniej niż 5
  - 5-10
  - 11-20
  - 21-40
  - powyżej 40
15. Jak często w szkole jest analizowana efektywność wsparcia udzielanego uczniom przez nauczycieli i specjalistów?
- rzadziej niż raz w roku szkolnym

- raz w roku szkolnym
- raz w semestrze
- częściej niż raz w semestrze
- raz w miesiącu
- częściej niż raz w miesiącu

16. W jaki sposób w szkole analizuje się efektywność udzielanego wsparcia uczniom? Proszę określić, w jakim stopniu poniższe twierdzenia odnoszą się do kierowanej przez Panią/Pana szkoły:

- nauczyciele indywidualnie analizują efektywność udzielanego wsparcia uczniom i nie udostępniają wyników tych analiz innym osobom w szkole
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- nauczyciele analizują efektywność udzielanego wsparcia uczniom w konsultacji ze specjalistami szkolnymi lub z poradni psychologiczno-pedagogicznej, ale wyniki tych analiz nie są upowszechniane innym osobom w szkole
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- nauczyciele analizują efektywność udzielanego wsparcia uczniom w konsultacji ze specjalistami szkolnymi lub z poradni psychologiczno-pedagogicznej, a po ich zakończeniu wyniki i wnioski są udostępniane innym osobom w szkole (np. podczas posiedzeń rady pedagogicznej)
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- efektywność wsparcia udzielanego uczniom jest okresowo analizowana w zespołach przedmiotowych/klasowych i na tej podstawie dokonywane są zmiany w kierunkach działań; dostęp do wyników mają członkowie zespołów
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- efektywność wsparcia udzielanego uczniom jest okresowo analizowana w zespołach przedmiotowych/klasowych i na tej podstawie dokonywane są zmiany w kierunkach działań; wyniki są udostępniane innym osobom w szkole (np. podczas posiedzeń rady pedagogicznej)
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

- wnioski wynikające z analizy efektywności wsparcia udzielanego uczniom są przekazywane rodzicom
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- wnioski wynikające z analizy efektywności wsparcia udzielanego uczniom są przekazywane dyrektorowi i wykorzystywane do planowania doskonalenia dla nauczycieli i specjalistów szkolnych
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

17. W jaki sposób wykorzystywane są wnioski wynikające z analizy efektywności wsparcia udzielanego uczniom? Proszę określić, w jakim stopniu poniższe przykłady odnoszą się do kierowanej przez Panią/Pana szkoły:

- zmiana form i metod pracy
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- zmiana sposobu oceniania ucznia
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- zmiany w środowisku fizycznym szkoły (np. dostosowanie wyposażenia klasy, oznaczenie gabinetów, likwidacja barier w dostępie do budynku szkoły/klasy),
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- zmiany organizacyjne w szkole
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- ukierunkowanie obszarów doskonalenia nauczycieli
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- ukierunkowanie obszarów doskonalenia specjalistów

- zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- poprawa współpracy z rodzicami
- zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- większe zaangażowanie ucznia w decyzje dotyczące udzielanej mu pomocy
- zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- poprawa relacji uczeń-nauczyciel
- zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- poprawa relacji uczeń-rówieśnicy
- zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- nawiązanie współpracy i zasięgnięcie wsparcia od instytucji zewnętrznych
- zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

Obszar 2: Opracowanie, wybór lub dostosowanie programów nauczania, podręczników i materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych

18. Jaki odsetek programów nauczania w szkolnych zestawach programów nauczania został opracowany przez nauczycieli uczących w kierowanej przez Panią/Pana szkole? Proszę wpisać odpowiednią wartość (0-100%): .....
19. W odniesieniu do ilu programów nauczania dokonywano w ostatnim roku szkolnym modyfikacji lub dostosowań ze względu na zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów?
- żadnego – proszę przejść do pytania numer 21
  - 1–3 programów – proszę przejść do pytania numer 20
  - 4–6 programów – proszę przejść do pytania numer 20
  - 7 i więcej – proszę przejść do pytania numer 20
20. Ze względu na jakie trudności uczniów dokonywano modyfikacji lub dostosowań programów nauczania? (Proszę zaznaczyć maksymalnie 2 odpowiedzi)
- trudności w uczeniu się

- trudności wychowawcze
- trudności w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym ucznia
- trudności wynikające z niepełnosprawności sensorycznej
- trudności wynikające ze stanu zdrowia
- inne trudności – jakie? (*pole do wypełnienia; limit do 900 znaków*)

21. Czy w szkole w roku szkolnym 2019/2020 realizowane były indywidualne programy lub toki nauki dla uczniów szczególnie uzdolnionych?

- nie – proszę przejść do pytania numer 23
- tak – proszę przejść do pytania numer 22

22. Ile indywidualnych programów lub toków nauki realizowano w roku szkolnym 2019/2020?

Proszę wpisać liczbę: ....

23. W jaki sposób w roku szkolnym 2019/2020 odpowiednio zespoły nauczycieli prowadzących nauczanie w klasach I-III szkoły podstawowej oraz zespoły nauczycieli prowadzących nauczanie danych zajęć edukacyjnych w klasach IV-VIII szkoły podstawowej lub szkole ponadpodstawowej dokonały wyboru podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych? (*można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź*)

- Wybór był dokonywany z uwzględnieniem przede wszystkim warsztatu pracy nauczycieli i doświadczenia nauczycieli w pracy z danym podręcznikiem, materiałem edukacyjnym lub materiałem ćwiczeniowym.
- Wybór był dokonywany z uwzględnieniem dostosowania podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych do zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów bez udziału specjalistów szkolnych lub z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub pracowników szkoły lub placówki specjalnej.
- Wybór był dokonywany z uwzględnieniem dostosowania podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych do zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz we współpracy ze specjalistami szkolnymi lub z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub pracownikami szkoły lub placówki specjalnej.
- W szkole nauczyciele przygotowywali autorskie materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe i nie korzystali z dostępnych podręczników.

24. W jaki sposób w roku szkolnym 2019/2020 zapewniono dostępność podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów z niepełnosprawnościami? Proszę wybrać najbardziej adekwatne twierdzenie:

- Uczniowie z niepełnosprawnościami korzystali z podręczników, z których korzystali również uczniowie bez niepełnosprawności.
- Uczniowie z niepełnosprawnościami korzystali z podręczników, z których korzystali również uczniowie bez niepełnosprawności i dodatkowo z materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych przygotowanych przez nauczycieli.
- Uczniowie z niepełnosprawnościami korzystali z podręczników dostosowanych do potrzeb tych uczniów (np. dostępnych na stronie Ośrodka Rozwoju Edukacji).
- Uczniowie z niepełnosprawnościami korzystali z materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostępnych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (epodreczniki.pl).
- Nauczyciele przygotowywali autorskie materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe i nie korzystali z dostępnych podręczników.

25. Jak często w szkole w roku szkolnym 2019/2020 dokonywano dostosowań i modyfikacji materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych ze względu na zróżnicowane potrzeby uczniów?

- w zakresie treści merytorycznych (np. modyfikacje poleceń, ilości zadań, zakresu zadań)
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- w zakresie dostępności (np. powiększenie czcionki, formatu, kontrast materiału, dostępność w wersji elektronicznej, wersja łatwa do czytania i zrozumienia)
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- w zakresie form przekazu (np. wersja papierowa, wersja elektroniczna materiałów)
  - nigdy
  - rzadko
  - często

Obszar 3: Organizacja pracy (w tym planowanie, wdrażanie wsparcia), dobór metod nauczania i strategii edukacyjnych, ocenianie

26. W jaki sposób nauczyciele planują i wdrażają wsparcie dla uczniów, oparte na rozpoznaniu ich potrzeb edukacyjnych? Proszę określić, w jakim stopniu poniższe twierdzenia odnoszą się do kierowanej przez Panią/Pana szkoły:

- stosują się do zaleceń specjalistów szkolnych
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- stosują się do wniosków wynikających z oceny funkcjonowania ucznia
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- stosują zróżnicowane metody i formy pracy dostosowane do potrzeb edukacyjnych uczniów
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- stosują się do zaleceń zawartych w opiniach lub orzeczeniach
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

- modyfikują zalecenia dotyczące pracy z uczniem w zależności od potrzeb ucznia
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- modyfikują metody i formy pracy, w oparciu o rozpoznane potrzeby edukacyjne uczniów
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- korzystają z konsultacji z innymi nauczycielami, aby wyznaczyć cele i kierunki pracy z uczniami
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- korzystają z konsultacji ze specjalistami, aby wyznaczyć cele i kierunki pracy z uczniami
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- korzystają z superwizji prowadzonych przez innych nauczycieli, aby na ich podstawie poprawić jakość wsparcia udzielanego uczniom
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- korzystają z superwizji prowadzonych przez specjalistów, aby na ich podstawie poprawić jakość wsparcia udzielanego uczniom
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- prowadzą zajęcia otwarte, wymieniają się doświadczeniami i skutecznymi sposobami pracy z uczniem
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- tworzą banki pomysłów i zasobów edukacyjnych, np. materiałów dydaktycznych, gier i zabaw edukacyjnych umożliwiających wspieranie uczniów
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne

- w pełni adekwatne
  - współpracują ze specjalistami szkolnymi w zakresie doboru metod i form pracy do potrzeb konkretnych uczniów
    - zupełnie nieadekwatne
    - raczej nieadekwatne
    - raczej adekwatne
    - w pełni adekwatne
  - współpracują ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej w zakresie doboru metod i form pracy do potrzeb konkretnych uczniów
    - zupełnie nieadekwatne
    - raczej nieadekwatne
    - raczej adekwatne
    - w pełni adekwatne
26. Jakiego rodzaju formy organizacji zajęć edukacyjnych są prowadzone w szkole w odpowiedzi na potrzeby uczniów? *(można zaznaczyć kilka):*
- indywidualny program lub tok nauki
  - zajęcia w grupie do 5 osób
  - zajęcia w formie indywidualnej
  - klasy terapeutyczne
  - oddziały specjalne (nie dotyczy szkół specjalnych i integracyjnych)
  - oddziały integracyjne (nie dotyczy szkół specjalnych i integracyjnych)
  - inne – jakie? *(pole do wypełnienia; limit do 400 znaków)*
27. Czy w szkole odpowiednio w oddziałach ogólnodostępnych lub specjalnych, w odpowiedzi na potrzeby uczniów, zajęcia edukacyjne są prowadzone przez więcej niż jednego nauczyciela? *(pytanie nie dotyczy szkół i oddziałów integracyjnych)*
- nigdy
  - sporadycznie
  - często
  - zawsze
28. W jaki sposób udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna przez nauczycieli w trakcie bieżącej pracy z uczniami? *(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)*
- zapewnienie dodatkowych, dostosowanych do potrzeb ucznia, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych
    - nigdy
    - rzadko
    - często
  - wydłużenie lub skrócenie czasu na wykonanie zadania
    - nigdy
    - rzadko
    - często
  - dostosowanie metod i form pracy
    - nigdy
    - rzadko
    - często
  - dostosowanie instrukcji

- nigdy
- rzadko
- często
- dodatkowe zadania, dostosowane do możliwości ucznia
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- realizacja podczas zajęć edukacyjnych także celów terapeutycznych (np. rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych uczniów, radzenia sobie z porażką)
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- udzielenie wsparcia emocjonalnego przez nauczyciela
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- zapewnienie wsparcia ze strony rówieśników
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- w inny sposób – jaki? *(pole do wypełnienia; limit do znaków 900)*

29. W jaki sposób udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna przez specjalistów szkolnych w trakcie bieżącej pracy z uczniami?

- wsparcie merytoryczne nauczycieli prowadzących zajęcia z uczniem (np. ustalanie zakresu działań, sposobów pracy, metod pracy, sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności, oceniania)
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- udział specjalistów w przygotowaniu dodatkowych materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla ucznia
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- wsparcie merytoryczne nauczyciela podczas prowadzenia zajęć edukacyjnych
  - nigdy
  - rzadko
  - często

30. Jakie zadania wspierające nauczycieli w realizacji zadań na rzecz zaspokajania zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów realizują pracownicy niepedagogiczni? *(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)*

- wykonywanie czynności opiekuńczych
- wykonywanie czynności pielęgnacyjnych
- inne zadania – jakie? *(pole do wypełnienia; limit do 900 znaków)*

31. Jakie działania podejmuje szkoła po rozpoznaniu u ucznia trudności w uczeniu się? *(w każdym z poniższych działań można zaznaczyć jedną odpowiedź. Jeżeli dane działanie nie występuje, zaznacza się odpowiedź „nigdy”)*

- Nauczyciele zespołowo i we współpracy ze specjalistami szkolnymi uzgadniają metody i formy pracy z uczniem.
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- Nauczyciele indywidualnie w ramach swoich zajęć ustalają metody i formy pracy z uczniem.
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- Szkoła konsultuje metody i formy pracy ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej.
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- Szkoła konsultuje dobór metod i form pracy z rodzicami ucznia.
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- Nauczyciele wymieniają się informacjami na temat najskuteczniejszych metod i form pracy z uczniem.
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- Nauczyciele i specjaliści dokonują okresowej oceny efektywności podejmowanych działań.
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- Nauczyciele i specjaliści modyfikują metody i formy pracy z uczniem na podstawie bieżących obserwacji oraz wniosków wynikających z analizy efektywności udzielanego wsparcia.
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- Uczeń jest obejmowany zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (np. zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi).
  - nigdy
  - rzadko
  - często

- Uczeń jest kierowany do poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- nigdy
- rzadko
- często

32. Jakie formy dodatkowego wsparcia w zakresie zaspokajania zróżnicowanych potrzeb uczniów zapewniane są przez nauczycieli? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- porady i konsultacje dla uczniów
- porady i konsultacje dla rodziców
- zajęcia rozwijające uzdolnienia – proszę podać wymiar tygodniowy łącznie dla całej szkoły: ....
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze – proszę podać wymiar tygodniowy łącznie dla całej szkoły: ....
- inne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej:
  - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – proszę podać wymiar tygodniowy łącznie dla całej szkoły: ....
  - zajęcia logopedyczne – proszę podać wymiar tygodniowy łącznie dla całej szkoły: ....
  - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne – proszę podać wymiar tygodniowy łącznie dla całej szkoły: ....
  - inne zajęcia o charakterze terapeutycznym – proszę podać wymiar tygodniowy łącznie dla całej szkoły: ....
  - zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – proszę podać wymiar tygodniowy łącznie dla całej szkoły: ....
  - warsztaty – proszę podać wymiar tygodniowy łącznie dla całej szkoły: ....

33. Proszę określić, w jakim stopniu poniższe twierdzenia odnoszą się do kierowanej przez Panią/Pana szkoły:

- ocenianie polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- ocenianie polega na przekazywaniu uczniowi informacji pomagających mu w uczeniu się, poprzez wskazanie, co robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien się uczyć
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne
- ocenianie uwzględnia indywidualne możliwości ucznia
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne

- w pełni adekwatne
- ocenianie uwzględnia bariery ograniczające dostęp do treści nauczania i utrudnienia wpływające na tempo uczenia się
  - zupełnie nieadekwatne
  - raczej nieadekwatne
  - raczej adekwatne
  - w pełni adekwatne

34. Z jakimi podmiotami współpracują nauczyciele w zakresie planowania i realizacji wsparcia dla uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi?

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- placówka doskonalenia nauczycieli
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- organizacja/e pozarządowa/e
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- kuratorium oświaty
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- uczelnia
  - nigdy
  - rzadko
  - często
- szkoły i ośrodki specjalne
  - nigdy
  - rzadko
  - często
  - zawsze
- szkoły integracyjne
  - nigdy
  - rzadko
  - często
  - zawsze
- podmioty lecznicze
  - nigdy

- rzadko
- często
- zawsze
- ośrodki pomocy społecznej
  - nigdy
  - rzadko
  - często
  - zawsze
- powiatowe centrum pomocy rodzinie
  - nigdy
  - rzadko
  - często
  - zawsze

Obszar 4: Plan pracy i organizacja; rozwój szkoły i oferty kształcenia

35. W jaki sposób organizowana jest współpraca nauczycieli i specjalistów szkolnych w zakresie rozpoznawania potrzeb edukacyjnych uczniów, planowania i realizacji wsparcia? (w każdym z poniższych działań można zaznaczyć jedną odpowiedź. Jeżeli dane działanie nie występuje, zaznacza się odpowiedź „nigdy”)

- nauczyciele w bieżącej pracy wymieniają się informacjami na temat sytuacji ucznia i sposobów pracy, które są skuteczne:
  - nigdy
  - rzadko
  - często
  - zawsze
- organizowane są spotkania nauczycieli uczących i specjalistów mających kontakt z uczniem, mające na celu omówienie kwestii związanych z pomocą uczniowi:
  - sporadycznie
  - raz w roku szkolnym
  - raz w semestrze
  - częściej niż raz w semestrze
  - w każdym miesiącu
  - w każdym tygodniu
- podczas posiedzeń rady pedagogicznej są omawiane kwestie związane z rozpoznawaniem potrzeb, planowaniem i realizacją pomocy dla poszczególnych uczniów:
  - sporadycznie
  - raz w roku szkolnym
  - raz w semestrze
  - częściej niż raz w semestrze
- organizowane są warsztaty dotyczące pracy z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, podczas których nauczyciele i specjaliści pracują nad rozwiązaniem konkretnych problemów występujących w szkole
  - sporadycznie

- raz w roku szkolnym
  - raz w semestrze
  - częściej niż raz w semestrze
  - w każdym miesiącu
- nauczyciele i specjaliści uczestniczą w grupowych superwizjach związanych z pracą z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi
- sporadycznie
  - raz w roku szkolnym
  - raz w semestrze
  - częściej niż raz w semestrze
  - w każdym miesiącu
36. Czy zadania w zakresie koordynowania działań związanych z rozpoznawaniem i realizacją potrzeb edukacyjnych wszystkich uczniów w szkole powierzono jednemu pracownikowi szkoły?
- nie – przejdź do pytania numer 38
  - tak – przejdź do pytania numer 37
37. Jakiemu pracownikowi szkoły powierzono zadania w zakresie koordynowania działań związanych z rozpoznawaniem i realizacją potrzeb edukacyjnych wszystkich uczniów w szkole:
- jednemu z nauczycieli
  - specjaliście szkolnemu (np. psychologowi, pedagogowi szkolnemu, pedagogowi specjalnemu)
  - wicedyrektorowi
  - dyrektorowi
  - innej osobie – jakiej? *(pole do wypełnienia; limit do 30 znaków)*
38. W jaki sposób w szkole zbiera się informacje o potrzebach w zakresie doskonalenia nauczycieli? *(można wskazać więcej niż jedną odpowiedź)*
- zgłaszanie potrzeb przez nauczycieli
  - analiza dokumentów uczniów (w tym ocena efektywności udzielanego wsparcia) pod kątem przygotowania nauczycieli
  - analiza trudności zgłaszanych przez nauczycieli i specjalistów
  - analiza problemów zgłaszanych przez rodziców i uczniów
  - informacje zbiera się w toku ewaluacji wewnętrznej
  - wyniki nadzoru pedagogicznego
39. Czy szkoła realizuje innowacje pedagogiczne w zakresie realizacji zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów?
- nie
  - tak – jakie? *(pole do wypełnienia; limit do 900 znaków)*
40. Czy szkoła realizuje eksperyment pedagogiczny w zakresie realizacji zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów?
- nie
  - tak – jaki? *(pole do wypełnienia; limit do 900 znaków)*

41. Jakie zapisy rocznego planu pracy szkoły wskazują na realizację działań na rzecz zaspokajania zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów? Proszę krótko opisać. *(pole do wypełnienia; limit do 900 znaków)*
42. Czy szkoła opracowuje strategię swojego rozwoju lub planuje działania rozwojowe w innych dokumentach (np. planie pracy, wizji lub misji szkoły)?
- tak – należy przejść do pytania numer 43
  - nie – należy przejść do pytania numer 44
43. Czy w strategii rozwoju szkoły lub innym dokumencie ujmowane są działania na rzecz realizacji zróżnicowanych potrzeb uczniów?
- tak
  - nie
44. W jaki sposób pozyskano dane do odpowiedzi na pytania zawarte w arkuszu? *(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)*
- analiza dokumentów szkolnych
  - analiza dokumentacji poszczególnych uczniów
  - rozmowy indywidualne z nauczycielami
  - wywiady grupowe z nauczycielami
  - warsztaty dla rady pedagogicznej
  - ankieta/y przeprowadzona/e wśród pracowników szkoły
  - ankieta/y przeprowadzona/e wśród rodziców
  - inne – jakie? *(pole do wypełnienia; limit do 900 znaków)*
45. Czy podczas wypełniania arkusza pojawiły się jakieś trudności?
- nie
  - tak – jakie? *(pole do wypełnienia; limit do 900 znaków)*
46. Czy podczas wypełniania arkusza rozpoznano potrzeby szkoły w zakresie wdrażania edukacji włączającej?
- nie
  - tak – jakie? *(pole do wypełnienia; limit do 900 znaków)*